EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 4.11.2021
COM(2021) 672 final

2021/0350 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Maailman kauppajärjestön 12. ministerikokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee neuvoston päätöstä Maailman kauppajärjestön 12. ministerikokouksessa unionin puolesta otettavasta kannasta useiden päätösten suunniteltuun hyväksymiseen. Tämä ehdotus kattaa seuraavat alat:

1. Kalastustuet
2. Kauppa ja terveys
3. TRIPS-sopimuksen mukaisiin immateriaalioikeuksiin liittyvät toimenpiteet covid-19-pandemian ja muiden pandemioiden yhteydessä
4. Avoimuuden parantaminen maatalouden alalla
5. Kotimainen maataloustuki
6. Julkinen varastointi elintarviketurvan tarkoituksissa
7. Maatalouden vientirajoitukset, mukaan lukien Maailman ruokaohjelman poikkeus vientirajoituksista
8. Maatalouden vientikilpailu
9. Maatalouden markkinoille pääsy
10. Maatalouden erityissuojamekanismi
11. Maataloustuotteiden tariffikiintiöiden hallinnoinnista tehdyn sopimuksen (tariffikiintiöitä koskeva Balin päätös) uudelleentarkastelu
12. Puuvilla
13. Vähiten kehittyneet maat sekä erityis- ja erilliskohtelu
14. Ilmoitukset
15. Kauppaan liittyvät kysymykset

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Maailman kauppajärjestön perustamissopimus (WTO-sopimus)

Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksella, jäljempänä ’WTO-sopimus’, pyritään saavuttamaan WTO-sopimuksen johdanto-osassa mainitut tavoitteet. WTO-sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1995.

Euroopan unioni on sopimuksen sopimuspuoli.[1] Myös kaikki 27 EU:n jäsenvaltiota ovat sopimuksen osapuolia. WTO voi tehdä päätöksiä WTO-sopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

2.2. Maailman kauppajärjestön ministerikokous

Ministerikokous on WTO:n ylin päätöksentekoelin, joka kokoontuu vähintään kerran kahdessa vuodessa. Päätökset tehdään käytännössä yksimielisesti.

[1] Neuvoston päätös 94/800/EY, tehty 22 päivänä joulukuuta 1994, Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa (EYVL L 336, 23.12.1994, s. 1).

Seuraava ministerikokous järjestetään Genevessä Sveitsissä (30. marraskuuta – 3. joulukuuta 2021).

2.3. Suunnitellut WTO:n ministerikokouksen säädökset

WTO:n 12. ministerikokouksessa on määrä hyväksyä 3. joulukuuta useita päätöksiä seuraavilla aloilla:

1. Kalastustuet
2. Kauppa ja terveys
3. TRIPS-sopimuksen mukaisiin immateriaalioikeuksiin liittyvät toimenpiteet covid-19-pandemian ja muiden pandemioiden yhteydessä
4. Avoimuuden parantaminen maatalouden alalla
5. Kotimainen maataloustuki
6. Julkinen varastointi elintarviketurvan tarkoituksissa
7. Maatalouden vientirajoitukset, mukaan lukien Maailman ruokaohjelman poikkeus vientirajoituksista
8. Maatalouden vientikilpailu
9. Maatalouden markkinoille pääsy
10. Maatalouden erityissuojamekanismi
11. Tariffikiintiöitä koskevan Balin päätöksen uudelleentarkastelu
12. Puuvilla
13. Vähiten kehittyneet maat sekä erityis- ja erilliskohtelu
14. Ilmoitukset
15. Kauppaan liittyvät kysymykset

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Tämän ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa EU:n liittyminen mahdolliseen WTO:n konsensukseen suunniteltujen säädösten hyväksymisestä ministerikokouksessa.

Vielä ei ole selvää, pääsevätkö WTO:n jäsenet konsensukseen, ja jos pääsevät, missä määrin, mutta neuvoston on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan mukaisesti vahvistettava etukäteen 12. ministerikokouksessa otettava EU:n kanta.[2]

On huomattava, että EU:n kantaa, jolla tuetaan sähköisiin siirtoihin sovellettavia tulleja koskevan moratorion jatkamista sekä vuonna 1994 tehdyn tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen XXIII artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuja valituksia (ilman sopimusrikkomusta tehtävät ja muista tilanteista johtuvat valitukset) koskevan moratorion jatkamista, ei sisällytetä tähän ehdotukseen, koska 27. marraskuuta 2015 annetussa neuvoston päätöksessä (EU) 2015/2236 säädetään, että tämä voidaan tehdä määräämättömäksi ajaksi.

Tämä ehdotus kattaa seuraavat kysymykset, joista voidaan antaa päätöksiä:

[2] Jos konsensus tämänhetkisten odotusten vastaisesti virallistetaan kansainvälisessä sopimuksessa, jolla muutetaan WTO-sopimusta, tai tiettyjen WTO:n jäsenten monenvälisessä kansainvälisessä sopimuksessa, komissio esittää tarvittavat ehdotukset SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaisesti sen jälkeen, kun tekstit on annettu ja avattu hyväksymistä varten 12. ministerikokouksessa tai asianomaisille WTO:n jäsenille 12. ministerikokouksessa.

- **Kalastustuet:** Monenvälinen sopimus tiettyjen kalastustukien poistamista koskevista säännöistä sisältyy YK:n kestävän kehityksen tavoitteen 14 osatavoitteeseen 6 (tavoite 14.6), josta sovittiin valtioiden tai hallitusten johtajien kesken vuonna 2015 ja WTO:n ministerikokouksen 13. joulukuuta 2017 tekemässä päätöksessä (WT/MIN(17)/64). Neuvottelut ovat käynnissä, ja EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

- **Kauppa ja terveys:** Keskustelut kauppa- ja terveyskysymyksistä aloitettiin vuonna 2020. Kolmetoista samanmielistä maata eli ns. Ottawa-ryhmä esitti WTO:ssa 24. marraskuuta 2020 ehdotuksen (WTO/GC/223) kauppaa ja terveyttä koskevasta aloitteesta sopimiseksi vastauksena nykyisiin ja tuleviin pandemioihin. Aloitteessa esitettiin useita toimia, jotka koskivat erityisesti vientirajoituksia, kauppaa helpottavia toimenpiteitä ja avoimuuden parantamista. EU oli yksi aloitteen alkuperäisistä puolestapuhujista. Ehdotuksessa myös kannustettiin WTO:ta tiivistämään yhteistyötä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa kriisivalmiustyössä. Ajan mittaan tukijoiden määrä nousi 26:een. WTO:ssa esitettiin 15. heinäkuuta 2021 tarkistettu ehdotus yleisneuvoston julistusluonnokseksi (WT/GC/W/823) kauppapolitiikan toimista covid-19-pandemian torjumiseksi ja selviytymiskyvyn parantamiseksi tulevien pandemioiden varalta. EU:n olisi tuettava mahdollista lopputulosta tällä alalla, kun on kyse vientirajoituksista, kauppaa helpottavista toimenpiteistä, avoimuuden parantamisesta ja muista kysymyksistä, jotka sisältyvät tuoreimpaan ehdotukseen yleisneuvoston julistusluonnokseksi. Tämä voi kattaa myös WTO:n työohjelman, joka koskee 12. ministerikokouksen jälkeistä työtä ja jonka tavoitteena on parantaa jäsenten kykyä selviytyä tulevista pandemioista.

- **TRIPS-sopimuksen mukaisiin immateriaalioikeuksiin liittyvät toimenpiteet covid-19-pandemian ja muiden pandemioiden yhteydessä:** Nämä neuvottelut ovat osa WTO:ssa parhaillaan käytäviä keskusteluja siitä, miten kauppajärjestelmällä voidaan edistää covid-19-rokotteiden ja -hoitomuotojen yleistä saatavuutta. Muutamat WTO:n jäsenet toimittivat 21. toukokuuta 2021 WTO:n TRIPS-neuvostolle tiedonannon, johon sisältyi tarkistettu ehdotus vapautukseksi tietyistä TRIPS-sopimuksen määräyksistä covid-19:n ehkäisemisen, rajoittamisen ja hoitomuotojen tarkoituksissa (IP/C/W/669/Rev.1). EU toimitti 4. kesäkuuta 2021 WTO:n yleisneuvostolle tiedonannon kiireellisistä kauppapoliittisista toimista vastauksena covid-19-kriisiin (WT/GC/231) ja WTO:n TRIPS-neuvostolle vastaavia toimia koskevan tiedonannon immateriaalioikeuksien osalta (IP/C/W/680). EU toimitti WTO:n TRIPS-neuvostolle 18. kesäkuuta 2021 tiedonannon, johon sisältyi luonnos julistukseksi TRIPS-sopimuksesta ja kansanterveydestä pandemian yhteydessä (IP/C/W/681). Julistusluonnoksella pyritään selkeyttämään tai helpottamaan TRIPS-sopimuksessa määrätyn pakkolisenssijärjestelmän käyttöä, jotta se toimisi mahdollisimman tehokkaasti pandemian yhteydessä. Asian tärkeyden vuoksi EU:n olisi tuettava lopputulosta, joka on edellä mainittujen EU:n tiedonantojen mukainen. Lisäksi EU:n puolesta otettavan kannan olisi oltava riittävän joustava, jotta voidaan ottaa huomioon meneillään olevan tekstipohjaisen prosessin dynaaminen luonne, myös ministerikokouksessa käytettävän välineen osalta. EU:n olisi erityisesti oltava valmis hyväksymään muita osatekijöitä, joita muut WTO:n jäsenet saattavat esittää ja joilla pyritään tehostamaan tai yksinkertaistamaan TRIPS-sopimuksessa määrättyjen joustojen käyttöä covid-19-pandemian, muiden pandemioiden tai muiden kansanterveyteen liittyvien äärimmäisen kiireellisten olosuhteiden yhteydessä.

- **Avoimuuden parantaminen maatalouden alalla:** EU on vakuuttunut siitä, että sen ehdotus (JOB/AG/213) ministeritason päätökseksi, joka koskee avoimuuden parantamista maatalouden alalla ja jota Kanada, Japani ja Yhdysvallat tukevat, voisi toimia perustana 12. ministerikokouksessa tehtävälle päätökselle. Ehdotuksessa esitetään, miten avoimuutta voitaisiin parantaa maatalouden kaikilla osa-alueilla. Tämä on tärkeä aloite 12. ministerikokouksen kannalta, sillä pandemia on tuonut korostetusti esiin tarpeen parantaa avoimuutta ja ennustettavuutta maataloustuen ja maataloustuotteiden kaupan alalla. Tämä aloite voisi olla uskottava osa elintarviketurvaa koskevaa asialistaa, jonka WTO:n pääjohtaja on asettanut yhdeksi painopisteistä 12. ministerikokouksessa.

- **Kotimainen maataloustuki:** Kauppaa vääristävää kotimaista maataloustukea koskevat neuvottelut perustuvat WTO:n maataloussopimuksen 20 artiklaan. Ne ovat osa Dohan kehitysohjelman toimeksiantoa 14. marraskuuta 2001 annetun Dohan ministerikokouksen julkilausuman (WT/MIN(01)/DEC/1) mukaisesti. Neuvotteluissa esitettyjen eriävien näkemysten vuoksi EU katsoo, että mahdollinen lopputulos voisi olla työohjelma, joka koskee kauppaa vääristävän kotimaisen tuen uudistamista 12. ministerikokouksen jälkeisellä ajalla.

- **Julkinen varastointi elintarviketurvan tarkoituksissa:** Neuvotteluissa pyritään sopimaan pysyvästä ratkaisusta, jolla voidaan täyttää tavoite, joka asetettiin 7. joulukuuta 2013 annetussa Balin ministerikokouksen päätöksessä julkisesta varastoinnista elintarviketurvan tarkoituksissa (WT/MIN(13)/38-WT/L/913). Pysyvää ratkaisua tulkitaan 27. marraskuuta 2014 annetussa yleisneuvoston päätöksessä (WT/L/939). Tavoite toistettiin 19. joulukuuta 2015 annetussa Nairobin ministerikokouksen päätöksessä (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Tämä kysymys voi sisältyä kotimaista tukea koskevaan työohjelmaan.

- **Maatalouden vientirajoitukset:** Neuvottelut maatalouden vientirajoituksista, mukaan lukien Maailman ruokaohjelman poikkeus vientirajoituksista, ovat osoittaneet, että suuri osa WTO:n jäsenistä tukee sitoumusta olla asettamatta tällaisia rajoituksia humanitaarisiin tarkoituksiin tehtäville hankinnoille. Asian tärkeyden vuoksi EU:n olisi edelleen tuettava ehdotusta asiaa koskevaksi ministeritason päätökseksi, joka voisi olla tärkeä osa elintarviketurvapakettia 12. ministerikokouksessa. EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

- **Maatalouden vientikilpailu:** Vientikilpailun alalla olisi tarpeen pyrkiä parantamaan sekä avoimuutta että sääntöjä, mutta neuvottelut ovat osoittaneet, että kiinnostus on vähäistä. Avoimuuden parantamisessa on kuitenkin jonkin verran mahdollisuuksia edistyä 12. ministerikokouksen aikana. EU onkin sisällyttänyt useita tähän aiheeseen liittyviä ehdotuksia yhteisesti esitettyyn ehdotukseensa (JOB/AG/213) ministeritason päätökseksi avoimuuden parantamisesta maatalouden alalla. Vientikilpailun alalla on ollut käynnissä vientikilpailua koskevan Nairobin päätöksen (WT/MIN(15/45)) kolmivuotinen uudelleentarkastelu säännöllisessä maatalouskomiteassa kyseisen päätöksen 5 kohdan mukaisesti. Tavoitteena on tarkastella uudelleen päätökseen sisältyviä sääntöjä. Uudelleentarkastelua on kuitenkin päätetty lykätä maatalouskomitean seuraavaan kokoukseen, joka järjestetään maaliskuussa 2022. Lykkäämispäätös saattaa edellyttää ministeritason päätöstä 12. ministerikokouksessa. EU tukee lykkäämistä.

- **Maatalouden markkinoille pääsy:** Maatalouden markkinoille pääsyä koskevista neuvotteluista käydyt keskustelut ovat osoittaneet, ettei WTO:ssa ole minkäänlaista halukkuutta tai realistisia mahdollisuuksia käynnistää lähiaikoina uudelleen

neuvotteluja tullien alentamisesta. Jotkin WTO:n jäsenet ovat kuitenkin esittäneet ehdotuksia neuvottelujen aloittamiseksi 12. ministerikokouksen jälkeen. Eräs ehdotuksista koskee tullitariffien yksinkertaistamista ja sisältää arvotullivastaavien (Ad Valorem Equivalents, AVE) laskelmia. EU katsoo, että avoimuuden parantaminen on ainoa mahdollinen lopputulos markkinoille pääsyn alalla. Tässä yhteydessä olisi otettava huomioon myös Australian, Brasilian, Kanadan ja Ukrainan ehdotus (JOB/AG/212), joka koskee sovellettavien tariffimuutosten avoimuutta ja matkalla olevien tavaroiden kohtelua ja jota EU tukee. EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

- **Maatalouden erityissuojamekanismi:** Koska näkemykset eroavat toisistaan ja koska jäsenten sitoutuminen on puutteellista, 12. ministerikokouksessa ei odoteta saavutettavan lopputulosta tällä alalla. On kuitenkin EU:n edun mukaista varmistaa, että erityissuojamekanismista ei neuvotella erikseen vaan osana laajempia markkinoille pääsyä koskevia neuvotteluja.

- **Tariffikiintiöitä koskevan Balin päätöksen uudelleentarkastelu:** Keskusteluissa, jotka koskevat maataloussopimuksen 2 artiklassa määriteltyjen maataloustuotteiden tariffikiintiöiden hallinnoinnista tehdyn sopimuksen (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) uudelleentarkastelua, olisi päästävä lopputulokseen viimeistään 31. joulukuuta 2021. Päätös, jolla Yhdysvallat ja kehittyvät maat vapautetaan vajaakäyttöä koskevasta mekanismista, on tällä hetkellä kattavuudeltaan epätasainen, mitä ei voida hyväksyä. Koska keskustelut käydään säännöllisessä maatalouskomiteassa, on mahdollista, että ministeritason sijaan lopputulosta harkitaan yleisneuvoston tasolla. EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

- **Puuvilla:** Koska neuvotteluissa esitetyt näkemykset ovat eriäviä, 12. ministerikokouksen todennäköisin lopputulos ovat yksittäiset parannukset avoimuuteen. EU on sisällyttänyt ehdotuksen avoimuuden parantamisesta puuvillantuotannon alalla yhteisesti esitettyyn ehdotukseen (JOB/AG/213) ministeritason päätökseksi avoimuuden parantamisesta maatalouden alalla.

- **Vähiten kehittyneet maat sekä erityis- ja erilliskohtelu:** Neuvottelut erityis- ja erilliskohtelua koskevista määräyksistä ovat osa Dohan kehitysohjelmaa. Mahdollinen 12. ministerikokouksen lopputulos voi olla se, että selkeytetään nykyisiä määräyksiä tai myönnetään lisää erityis- ja erilliskohtelua vähiten kehittyneille maille ja mahdollisesti myös muille muita heikommassa asemassa oleville WTO:n jäsenille. Asian tärkeyden vuoksi EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

- **Ilmoitukset:** Koska avoimuutta ja nykyisten ilmoitusvaatimusten noudattamista on tarpeen parantaa, EU esitti ehdotuksen yleisneuvoston päätökseksi menettelyistä, joilla parannetaan avoimuutta ja WTO-sopimusten mukaisten ilmoitusvaatimusten noudattamista (JOB/GC/204/Rev.7). Neuvottelut ovat käynnissä, ja EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

- **Kauppaan liittyvät kysymykset:** Jotta voitaisiin tehostaa WTO:n säännöllisten neuvostojen ja komiteoiden työtä erityisesti kauppaan liittyvien kysymysten käsittelyn osalta, EU esitti WTO:lle ehdotuksen yleisneuvoston päätökseksi menettelyohjeista, jotka on tarkoitettu kauppaan liittyviä kysymyksiä käsitteleville WTO:n neuvostoille ja komiteoille (WT/GC/W/777/Rev.6). Neuvottelut ovat käynnissä, ja EU:n olisi tuettava sovittua lopputulosta.

Koska neuvotteluja käydään parhaillaan kaikilla edellä mainituilla aloilla, komissio odottaa, että neuvosto tekee päätöksen EU:n kannasta neuvottelujen lopputuloksiin heti, kun tilanne on ministerikokouksessa selvä asianomaisten tekstien osalta.

Aloite on kaikilta osin johdonmukainen suhteessa voimassa oleviin politiikkaa koskeviin säännöksiin. Samankaltaisia päätöksiä on valmisteltu aiempia WTO:n ministerikokouksia varten – viimeksi vuonna 2017 pidettyä WTO:n 11. ministerikokousta varten.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä "*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*".

Ilmaisu '*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*' kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka "*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*".[3]

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

WTO:n ministerikokous on sopimuksella perustettu elin; se on perustettu WTO-sopimuksella. WTO:n ministerikokouksella on WTO-sopimuksen IV artiklan 1 kohdan mukaan valta tehdä päätöksiä kaikista monenkeskisten kauppasopimusten alaisista asioista, myös päätöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia.

Edellä mainituilla suunnitelluilla säädöksillä on oikeusvaikutuksia, sillä ne voivat vaikuttaa unionin oikeuksiin ja velvoitteisiin.

Suunnitelluilla säädöksillä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

[3] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunniteltujen säädösten pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyy yhteiseen kauppapolitiikkaan, koska suunnitellut Dohan kehitysohjelmaan liittyviä kysymyksiä koskevat mahdolliset päätökset kuuluvat sen piiriin.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artikla.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

2021/0350 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Maailman kauppajärjestön 12. ministerikokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni teki Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen, jäljempänä ’WTO-sopimus’, 22 päivänä joulukuuta 1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY[4], ja WTO-sopimus tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

(2) WTO-sopimuksen IV artiklan 1 kohdan ja IX artiklan 1 kohdan mukaan Maailman kauppajärjestön, jäljempänä ’WTO’, ministerikokous voi tehdä päätöksiä konsensuksella.

(3) WTO:n ministerikokous voi 30 päivänä marraskuuta – 3 päivänä joulukuuta 2021 pitämässään 12. kokouksessaan antaa päätöksiä kalastustuista, kaupasta ja terveydestä, TRIPS-sopimuksen mukaisiin immateriaalioikeuksiin liittyvistä toimenpiteistä covid-19-pandemian ja muiden pandemioiden yhteydessä, avoimuuden parantamisesta maatalouden alalla, kotimaisesta maataloustuesta, julkisesta varastoinnista elintarviketurvan tarkoituksissa, maatalouden vientirajoituksista, mukaan lukien Maailman ruokaohjelman poikkeus vientirajoituksista, maatalouden vientikilpailusta, maatalouden markkinoille pääsystä, maatalouden erityissuojamekanismista, tariffikiintiöitä koskevan Balin päätöksen uudelleentarkastelusta, puuvillasta, vähiten kehittyneistä maista sekä erityis- ja erilliskohtelusta, ilmoituksista ja kauppaan liittyvistä kysymyksistä.

(4) On aiheellista vahvistaa WTO:n ministerikokouksessa unionin puolesta otettava kanta, koska päätökset tulevat olemaan unionia sitovia.

(5) Kalastustukia koskevat neuvottelut ovat osa Dohan kehitysohjelmaa. Ne on määritelty painopistealueeksi YK:n kestävän kehityksen tavoitteen 14 osatavoitteessa 6 (tavoite 14.6), josta valtioiden tai hallitusten johtajat sopivat vuonna 2015, ja WTO:n ministerikokouksen 13 päivänä joulukuuta 2017 tekemässä päätöksessä (WT/MIN(17)/64). Koska kauppa ja kestävä kehitys ovat tärkeitä kysymyksiä ja koska unioni on ollut yksi puolestapuhujista, unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(6) Keskustelut kauppa- ja terveyskysymyksistä aloitettiin vuonna 2020. Kolmetoista samanmielistä maata (niin sanottu Ottawa-ryhmä) esitti WTO:ssa 24 päivänä marraskuuta 2020 ehdotuksen (WTO/GC/223) kauppaa ja terveyttä koskevasta aloitteesta sopimiseksi vastauksena nykyisiin ja tuleviin pandemioihin. EU oli yksi

[4] EUVL L 336, 23.12.1994, s. 1.

aloitteen alkuperäisistä puolestapuhujista. WTO:ssa esitettiin 15. heinäkuuta 2021 tarkistettu ehdotus yleisneuvoston julistusluonnokseksi (WT/GC/W/823) kauppapolitiikan toimista covid-19-pandemian torjumiseksi ja selviytymiskyvyn parantamiseksi tulevien pandemioiden varalta. Asian tärkeyden vuoksi unionin olisi tuettava lopputulosta tällä alalla.

(7) Neuvottelut TRIPS-sopimuksen mukaisiin immateriaalioikeuksiin liittyvistä toimenpiteistä covid-19-pandemian ja muiden pandemioiden yhteydessä ovat osa WTO:ssa parhaillaan käytäviä keskusteluja siitä, miten kauppajärjestelmällä voidaan edistää covid-19-rokotteiden ja -hoitomuotojen yleistä saatavuutta. Muutamat WTO:n jäsenet toimittivat 21. toukokuuta 2021 WTO:n TRIPS-neuvostolle tiedonannon, johon sisältyi tarkistettu ehdotus vapautukseksi tietyistä TRIPS-sopimuksen määräyksistä covid-19:n ehkäisemisen, rajoittamisen ja hoitomuotojen tarkoituksissa (IP/C/W/669/Rev.1). Unioni toimitti 4 päivänä kesäkuuta 2021 WTO:n yleisneuvostolle tiedonannon kiireellisistä kauppapoliittisista toimista vastauksena covid-19-kriisiin (WT/GC/231) ja WTO:n TRIPS-neuvostolle vastaavia toimia koskevan tiedonannon immateriaalioikeuksien osalta (IP/C/W/680). EU toimitti WTO:n TRIPS-neuvostolle 18 päivänä kesäkuuta 2021 tiedonannon, johon sisältyy ehdotus julistukseksi TRIPS-sopimuksesta ja kansanterveydestä pandemian yhteydessä (IP/C/W/681). Sen tarkoituksena on selventää tai helpottaa TRIPS-sopimuksessa määrätyn pakkolisenssijärjestelmän käyttöä, jotta se toimisi mahdollisimman tehokkaasti pandemian yhteydessä. Asian tärkeyden vuoksi unionin olisi tuettava lopputulosta edellä mainittujen EU:n tiedonantojen mukaisesti. Lisäksi EU:n puolesta otettavan kannan olisi oltava riittävän joustava, jotta voidaan ottaa huomioon meneillään olevan tekstipohjaisen prosessin dynaaminen luonne, myös ministerikokouksessa käytettävän välineen osalta. EU:n olisi erityisesti oltava valmis hyväksymään muita osatekijöitä, joita muut WTO:n jäsenet saattavat esittää ja joilla pyritään tehostamaan tai yksinkertaistamaan TRIPS-sopimuksessa määrättyjen joustojen käyttöä covid-19-pandemian, muiden pandemioiden tai muiden kansanterveyteen liittyvien äärimmäisen kiireellisten olosuhteiden yhteydessä.

(8) Neuvottelut avoimuuden parantamisesta kaikilla maatalouden osa-alueilla ovat saaneet uutta huomiota covid-19-pandemian aikana, koska tällaiset parantamistoimet auttavat pitämään kauppavirrat avoimina. Avoimuus on olennainen tekijä maataloussopimuksen mukaisten seurantavelvoitteiden ja neuvottelujen tiedonsaannin kannalta sekä sen varmistamiseksi, että maatalousmarkkinat ja -kauppa säilyvät oikeudenmukaisina, toimivina ja joustavina. Asian tärkeyden vuoksi unioni on yhdessä Kanadan, Japanin ja Yhdysvaltojen kanssa tehnyt ehdotuksen ministeritason päätökseksi avoimuuden parantamisesta maataloudessa (JOB/AG/213), minkä vuoksi unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(9) Kauppaa vääristävää kotimaista maataloustukea koskevat neuvottelut liittyvät WTO:n maataloussopimuksen 20 artiklaan, ja ne ovat olleet osa Dohan kehitysohjelman toimeksiantoa 14 päivänä marraskuuta 2001 annetun Dohan ministerikokouksen julkilausuman (WT/MIN(01)/DEC/1) nojalla. Neuvotteluissa esitettyjen eriävien näkemysten vuoksi EU katsoo, että mahdollinen lopputulos voisi olla työohjelma, joka koskee kauppaa vääristävän kotimaisen tuen uudistamista 12. ministerikokouksen jälkeisellä ajalla. Asian tärkeyden vuoksi unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(10) Neuvotteluissa pyritään sopimaan pysyvästä ratkaisusta, jolla voidaan täyttää tavoite, joka asetettiin 7. joulukuuta 2013 annetussa Balin ministerikokouksen päätöksessä julkisesta varastoinnista elintarviketurvan tarkoituksissa (WT/MIN(13)/38-WT/L/913). Pysyvää ratkaisua tulkitaan 27. marraskuuta 2014 annetussa

yleisneuvoston päätöksessä (WT/L/939). Tavoite toistettiin 19. joulukuuta 2015 annetussa Nairobin ministerikokouksen päätöksessä (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Asian tärkeyden vuoksi unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta. Tämä kysymys voi sisältyä kotimaista tukea koskevaan työohjelmaan.

(11) Neuvottelut maatalouden vientirajoituksista, mukaan lukien Maailman ruokaohjelman poikkeus vientirajoituksista, ovat osoittaneet, että suuri osa WTO:n jäsenistä tukee sitoumusta olla asettamatta tällaisia rajoituksia humanitaarisiin tarkoituksiin tehtäville hankinnoille. Kun otetaan huomioon ehdotus ministeritason päätökseksi tästä asiasta ja se, että tämä on tärkeä osa elintarviketurvapakettia 12. ministerikokouksessa, unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(12) Säännöllisessä maatalouskomiteassa on käyty Nairobin vientikilpailupäätökseen sisältyvien sääntöjen (WT/MIN(15/45)) kolmivuotista uudelleentarkastelua kyseisen päätöksen 5 kohdan mukaisesti. Uudelleentarkastelua on kuitenkin päätetty lykätä maatalouskomitean seuraavaan kokoukseen, joka järjestetään maaliskuussa 2022. Lykkäämispäätös saattaa edellyttää ministeritason päätöstä 12. ministerikokouksessa. EU tukee lykkäämistä. Lisäksi keskustelut ovat osoittaneet, että jäsenet ovat jossain määrin kiinnostuneita parantamaan vientikilpailun avoimuutta. EU onkin sisällyttänyt useita tähän aiheeseen liittyviä ehdotuksia yhteisesti esitettyyn ehdotukseensa (JOB/AG/213) ministeritason päätökseksi avoimuuden parantamisesta maatalouden alalla. Koska unioni on ollut yksi puolestapuhujista, sen olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(13) Maatalouden markkinoille pääsyä koskevista neuvotteluista käydyt keskustelut ovat osoittaneet, ettei WTO:ssa ole minkäänlaista halukkuutta tai realistisia mahdollisuuksia käynnistää lähiaikoina uudelleen neuvotteluja tullien alentamisesta. Jotkin WTO:n jäsenet ovat kuitenkin esittäneet ehdotuksia neuvottelujen aloittamiseksi 12. ministerikokouksen jälkeen. Eräs ehdotuksista koskee tullitariffien yksinkertaistamista ja sisältää arvotullivastaavien (Ad Valorem Equivalents, AVE) laskelmia. EU katsoo, että avoimuuden parantaminen on ainoa mahdollinen lopputulos markkinoille pääsyn alalla. Tähän sisältyy myös Australian, Brasilian, Kanadan ja Ukrainan esittämä ja EU:n tukema ehdotus (JOB/AG/212) sovellettavien tariffimuutosten avoimuudesta ja matkalla olevien tavaroiden kohtelusta. Unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(14) Keskusteluja maatalouden erityissuojamekanismista on jatkettu käsiteltävänä olevien ehdotusten ja Nairobin ministerikokouksen päätöksen (WT/MIN(15)/43 – WT/L/978) mukaisesti. Koska näkemykset eroavat toisistaan ja koska jäsenten sitoutuminen on puutteellista, 12. ministerikokouksessa ei odoteta saavutettavan lopputulosta tällä alalla. On kuitenkin EU:n edun mukaista varmistaa, että erityissuojamekanismista ei neuvotella erikseen. Unionin olisi näin ollen tuettava erityissuojamekanismia koskevaa lopputulosta vain, jos lopputulos on osa laajempia markkinoille pääsyä koskevia neuvotteluja.

(15) Keskusteluissa, jotka koskevat maataloussopimuksen 2 artiklassa määriteltyjen maataloustuotteiden tariffikiintiöiden hallinnoinnista tehdyn sopimuksen (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) uudelleentarkastelua, olisi päästävä lopputulokseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021. Päätös, jolla Yhdysvallat ja kehittyvät maat vapautetaan vajaakäyttöä koskevasta mekanismista, on tällä hetkellä kattavuudeltaan epätasainen, mitä ei voida hyväksyä. Koska keskustelut käydään säännöllisessä maatalouskomiteassa, on mahdollista, että ministeritason sijaan lopputulosta harkitaan yleisneuvoston tasolla. Unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(16) Puuvillaa koskevia keskusteluja on jatkettu puuvillaa koskevan Balin ministerikokouksen päätöksen (WT/MIN(13)/41 – WT/L/916) 5, 6 ja 7 kohdassa ja puuvillaa koskevan Nairobin ministerikokouksen päätöksen (WT/MIN(15)/46 – WT/L/981) 14 kohdassa vahvistetuissa puitteissa. Koska neuvotteluissa esitetyt näkemykset ovat eriäviä, 12. ministerikokouksen todennäköisin lopputulos voisivat olla yksittäiset parannukset avoimuuteen. Unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(17) Neuvottelut erityis- ja erilliskohtelua koskevista määräyksistä ovat osa Dohan kehitysohjelmaa. Mahdollinen 12. ministerikokouksen lopputulos saattaa merkitä nykyisten määräysten selkeyttämistä tai erityis- ja erilliskohtelun lisäämistä vähiten kehittyneille maille ja mahdollisesti myös muille muita heikommassa asemassa oleville WTO:n jäsenille. Asian tärkeyden vuoksi unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta.

(18) Yleisneuvostossa käydään parhaillaan keskusteluja ilmoituksista ja erityisesti ehdotuksista yleisneuvoston päätökseksi menettelyistä, joilla parannetaan avoimuutta ja WTO-sopimusten mukaisten ilmoitusvaatimusten noudattamista (JOB/GC/204/Rev.7). Koska on tärkeää parantaa avoimuutta ja voimassa olevien ilmoitusvaatimusten noudattamista ja koska unioni on yksi ehdotuksen puolestapuhujista, unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta tällä alalla.

(19) Yleisneuvostossa käydään parhaillaan keskusteluja kauppaan liittyvistä kysymyksistä ja erityisesti päätöksestä, joka koskee kauppaan liittyviä kysymyksiä käsitteleville WTO:n neuvostoille ja komiteoille tarkoitettuja menettelyohjeita (WT/GC/W/777/Rev.6). Koska on tärkeää tehostaa WTO:n säännöllisten neuvostojen ja komiteoiden työtä erityisesti kauppaan liittyvien kysymysten osalta ja koska unioni on yksi ehdotuksen puolestapuhujista, unionin olisi tuettava sovittua lopputulosta tällä alalla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

WTO:n ministerikokouksen 12. istunnossa unionin puolesta otettava kanta on seuraava:

liitytään WTO:n jäsenten välillä saavutettuun konsensukseen, jotta voidaan antaa päätöksiä kalastustuista, kaupasta ja terveydestä, TRIPS-sopimuksen mukaisiin immateriaalioikeuksiin liittyvistä toimenpiteistä covid-19-pandemian ja muiden pandemioiden yhteydessä, avoimuuden parantamisesta maatalouden alalla, kotimaisesta maataloustuesta, julkisesta varastoinnista elintarviketurvan tarkoituksissa, maatalouden vientirajoituksista, mukaan lukien Maailman ruokaohjelman poikkeus vientirajoituksista, maatalouden vientikilpailusta, maatalouden markkinoille pääsystä, maatalouden erityissuojamekanismista, tariffikiintiöitä koskevan Balin päätöksen[5] uudelleentarkastelusta, puuvillasta, vähiten kehittyneistä maista sekä erityis- ja erilliskohtelusta, ilmoituksista ja kauppaan liittyvistä kysymyksistä.

[5] Kun otetaan huomioon WTO-sopimuksen IV artiklan 2 kohdan toinen virke, tämä kattaa mahdollisen WTO:n jäsenten välisen konsensuksen maataloussopimuksen 2 artiklassa määriteltyjen maataloustuotteiden tariffikiintiöiden hallinnointia koskevan sopimuksen (WT/MIN(13)/39, WT/L/914) (tariffikiintiöitä koskeva Balin päätös) uudelleentarkastelua koskevan päätöksen hyväksymisestä yleisneuvoston kokouksessa.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja